Krajowa konferencja

Europe Goes Local

Samorząd. Młodzi. Wspólna przyszłość

16–17 listopada 2026, Warszawa

Dofinansowane przez Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

EUROPE GOES LOCAL
Supporting Youth Work at the Municipal Level

Słowo wstępu

Szanowni Państwo,

europejskie idee zyskują znaczenie, gdy przekładają się na codzienne życie lokalnych społeczności. To właśnie w gminach i miastach młodzi ludzie zdobywają pierwsze doświadczenia obywatelskie, uczą się współpracy i odkrywają, że mogą wpływać na swoje otoczenie. Rolą instytucji publicznych jest tworzenie warunków, w których ten potencjał może się rozwijać, a głos młodzieży ma znaczenie przy podejmowaniu decyzji.

Z takim przekonaniem Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji włączyła się w inicjatywę Europe Goes Local. Łączymy w niej europejską wymianę doświadczeń ze wsparciem samorządów w rozwijaniu lokalnej polityki młodzieżowej i podnoszeniu jakości pracy z młodzieżą. Wierzymy, że trwała zmiana wymaga dialogu, wzajemnego zaufania oraz współpracy młodych ludzi, osób pracujących z młodzieżą i przedstawicieli samorządu.

Pierwsza edycja programu mentoringowego EGL w Polsce była okazją do przełożenia tych założeń na konkretne działania. Uczestniczące w niej samorządy, przy wsparciu mentorów, rozpoznawały lokalne potrzeby, wyznaczały cele i pracowały nad rozwiązaniami dostosowanymi do swoich społeczności. Ważną częścią tego procesu było uczenie się od siebie — dzielenie się zarówno dobrymi praktykami, jak i pytaniami czy trudnościami towarzyszącymi zmianie.

Oddajemy w Państwa ręce broszurę towarzyszącą Krajowej Konferencji Europe Goes Local. Obok programu spotkania przedstawiamy w niej doświadczenia polskiej edycji inicjatywy oraz kierunki dalszej pracy. Mam nadzieję, że staną się one inspiracją do podejmowania kolejnych działań wspólnie z młodzieżą i do budowania samorządów otwartych na jej pomysły, potrzeby i aspiracje.

Dziękuję wszystkim osobom i instytucjom współtworzącym Europe Goes Local w Polsce: samorządom, mentorom, ekspertom, zespołowi inicjatywy oraz młodym ludziom, którzy wnoszą do niej swoją perspektywę i energię. To dzięki Państwa zaangażowaniu powstaje społeczność, która może wspólnie rozwijać lokalną pracę z młodzieżą.

Życzę Państwu inspirującej lektury, wartościowych rozmów i odwagi w przekładaniu wspólnych pomysłów na działania.

Tomasz Krześniak

zastępca dyrektora generalnego
Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji

Program

Krajowa konferencja

Europe Goes Local

Samorząd. Młodzi. Wspólna przyszłość.

16–17 listopada 2026 r.

16 LISTOPADA 2026

Centralny Dom Technologii

9:30–9:50

OTWARCIE KONFERENCJI

UCZESTNICY

Tomasz Krześniak, zastępca dyrektora generalnego, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Marcelina Zapała, zastępczyni dyrektora Biura Ministra, Ministerstwo Edukacji Narodowej

9:50–10:40

MŁODE POKOLENIE W POLITYCE KRAJOWEJ

Dlaczego ważne jest uwzględnianie potrzeb młodego pokolenia z perspektywy administracji centralnej? Jakie działania udało się już wdrożyć, a na jakie zmiany wciąż czekamy?

UCZESTNICY

Marcelina Zapała, zastępczyni dyrektora Biura Ministra, Ministerstwo Edukacji Narodowej
Michał Braun, dyrektor, Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
Tomasz Krześniak, zastępca dyrektora Generalnego, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Alicja Wiśniewska, zastępczyni przewodniczącego, Polska Rada Organizacji Młodzieżowych

MODERATOR

Mateusz Wojcieszak, Fundacja Pole Dialogu, koordynator programu mentoringowego EGL w Polsce

10:40–11:10

CERTYFIKATY I PODZIĘKOWANIA

Wręczenie certyfikatów gminom uczestniczącym w programie mentoringowym EGL oraz podziękowania instytucjom wspierających program w Polsce.

11:10–11:30

PRZERWA KAWOWA

11:30–12:30

LOKALNA POLITYKA MŁODZIEŻOWA W PRAKTYCE - SUKCESY, DOŚWIADCZENIA I WYZWANIA

Prezentacja Europejskiej Karty Lokalnej Pracy z Młodzieżą
Panel dyskusyjny

UCZESTNICY

dr Marcin Gołębiowski, Zastępca Prezydenta Starachowic
Mikołaj Kostaniak, Wójt Gminy Święciechowa
Bogdan Kiełbasiński, Prezydent Miasta Legionowo

MODERATORKA

Eliza Bujalska, Ambasadorka EGL, Fundacja EBU

12:30–13:20

PARTNERZY POLITYKI MŁODZIEŻOWEJ - WSPÓŁPRACA NA RZECZ MŁODEGO POKOLENIA.

Panel dyskusyjny

UCZESTNICY

Adam Chyliński, UrbanLab.net, Instytut Rozwoju Miast i Regionów
Agata Żbikowska, Zespół Edukacji i Partycypacji, UNICEF Polska
Paweł Rabiej, Uczelnia Korczaka, „Diagnoza Młodzieży 2026”
Mikołaj Wolanin, pełnomocnik Ministra Edukacji ds. uczniów i polityki młodzieżowej

MODERATORKA

Aleksandra Kulik, prezeska Fundacji Sempre a Frente z Lublina

13:20–14:00

LUNCH

14:00–15:30

WARSZTATY | RUNDA 1

ŚCIEŻKA BADAWCZA: **Dane, które już mamy. Diagnoza potrzeb młodych osób w oparciu o zasoby urzędu.**

Karolina Dudek-Rączka, Urząd m.st. Warszawy, Zespół Polityki Młodzieżowej.

ŚCIEŻKA FINANSOWA: **Nie tylko granty. Jak znaleźć środki na politykę młodzieżową w strukturach samorządu?**

Agnieszka Parol-Górna, Urząd Miasta Lublin, Biuro Polityki Młodzieżowej.

ŚCIEŻKA PROMOCJI: **Od głosu do wpływu. Jak włączać młode osoby w procesy decyzyjne?**

Klaudia Chamera, Stowarzyszenie STEP to Europe.

ŚCIEŻKA FOCUS: **Partycypacja w praktyce. Narzędzia dialogu z młodymi ludźmi dla samorządów.**

Aleksandra Wasążnik, Fundacja Pole Dialogu.

15:30–16:00

PRZERWA KAWOWA

16:00–17:30

WARSZTATY | RUNDA 2

ŚCIEŻKA BADAWCZA**: Dane poza urzędem. Jak diagnozować potrzeby młodych osób?**

dr Mateusz Konieczny, Uniwersytet Warszawski, ekspert Youth Wiki.

ŚCIEŻKA FINANSOWA: **Poza budżetem samorządu. Gdzie szukać zewnętrznych środków na politykę młodzieżową?**

Kamil Stanos, Urząd Miasta Kielce, Wydział Dialogu Społecznego.

ŚCIEŻKA PROMOCJI: **Młoda gmina, silna marka. Jak polityka młodzieżowa wzmacnia wizerunek samorządu?**

Tomasz Racławski, Fundacja Ważne Sprawy.

ŚCIEŻKA FOCUS: **Burzymy silosy. Jak budować współpracę i wzmacniać zespół wewnątrz urzędu?**

Monika Prus, Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej.

19:00-21:30

KOLACJA (HOTEL MERCURE WARSZAWA CENTRUM, RESTAURACJA SYMFONIA)

17 LISTOPADA 2026

Hotel Mercure Warszawa Centrum

9:00–13:30

LAB — LOKALNE WYZWANIE

Studium przypadku i wspólna praca nad polityką młodzieżową.
Prowadzący: Aleksandra Kulik, Sempre a Frente, Jędrzej Szynkowski, Kreatyka.

Z KIM WSPÓŁPRACOWAĆ?

Fundacja Civis Polonus, Smolna 20, lok. 5 i 6, Warszawa
Fundacja Pole Dialogu, ul. Andersa 13, Warszawa
Fundacja Q Zmianom, Kawęczyńska 16, lok. 40/41/42, Warszawa
Fundacja Szkoła Liderstwa, Kawiarnia Czytelnik, Wiejska 12A, Warszawa

Opiekun grupy: Mateusz Wojcieszak, Fundacja Pole Dialogu.

ZACZYNAMY BUDOWAĆ!

TBS, ul. Grójeckiej 91, Warszawa
Arena Legionowo, Bolesława Chrobrego 50B, Legionowo

Opiekunka grupy: Agnieszka Maszkowska, Fundacja SocLab.

13:30–14:30

LUNCH / HOTEL MERCURE WARSZAWA CENTRUM

EUROPE GOES LOCAL
Supporting Youth Work at the Municipal Level

Europejska idea, lokalne działania

Europe Goes Local (EGL) to europejska platforma współpracy wspierająca rozwój jakości lokalnej pracy z młodzieżą. Łączy wymianę wiedzy, wzajemne uczenie się, budowanie partnerstw oraz rzecznictwo na rzecz tworzenia lepszych warunków do pracy z młodymi ludźmi.

Współpraca rozpoczęła się w 2016 roku z inicjatywy 22 narodowych agencji programu Erasmus+ Młodzież i czterech partnerów: InterCity Youth, POYWE, Europejskiego Forum Młodzieży oraz partnerstwa Unii Europejskiej i Rady Europy w dziedzinie młodzieży. W 2026 roku sieć obchodzi dziesięciolecie i łączy 35 krajów członkowskich.

Inicjatywę współtworzą narodowe agencje i ich lokalni partnerzy. Wśród zaangażowanych agencji są m.in. JINT we Flandrii (Belgia), JUGEND für Europa w Niemczech oraz polska Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji. Narodowe agencje łączą europejską wymianę doświadczeń z działaniami dostosowanymi do potrzeb swoich krajów.

EGL umożliwia przedstawicielom samorządów i osobom zaangażowanym w pracę z młodzieżą udział w międzynarodowych szkoleniach, seminariach, konferencjach, wizytach studyjnych i laboratoriach projektowych. Tworzy warunki do budowania partnerstw oraz wspólnego rozwijania rozwiązań, które można wykorzystywać lokalnie.

Europejska Karta Lokalnej Pracy z Młodzieżą

Ważnym punktem odniesienia jest Europejska Karta Lokalnej Pracy z Młodzieżą. Wypracowana w europejskim procesie konsultacji i zaprezentowana w 2019 roku, określa zasady i warunki dobrej jakości pracy z młodymi ludźmi. Pomaga samorządom i lokalnym partnerom przyjrzeć się dotychczasowym działaniom, rozmawiać o ich jakości i wyznaczać kierunki rozwoju.

EGL w Polsce

Polska oficjalnie dołączyła do Europe Goes Local w lipcu 2025 roku. Od 2023 roku FRSE uczestniczyła we współpracy jako obserwator. W Polsce inicjatywę rozwija Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji – Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności.

Europejską współpracę uzupełnia autorski program mentoringowy FRSE, wspierający samorządy w rozwijaniu polityki młodzieżowej i lokalnych strategii pracy z młodymi ludźmi. Jego pierwsza edycja miała charakter pilotażowy: służyła wypracowaniu rozwiązań dostosowanych do lokalnych potrzeb oraz zdobyciu doświadczeń do dalszego rozwijania wsparcia.

Co składa się na wsparcie w Polsce?

01 **Program mentoringowy**

Indywidualna praca lokalnych zespołów z mentorami i mentorkami nad wybranym celem rozwojowym.

02 **Szkolenia i seminaria**

Rozwój wiedzy i kompetencji potrzebnych do prowadzenia lokalnej polityki młodzieżowej.

03 **Wizyty studyjne**

Poznawanie praktyk, miejsc i modeli współpracy w Polsce i za granicą.

04 **Sieciowanie**

Spotkania, warsztaty i budowanie relacji między samorządami oraz osobami pracującymi z młodzieżą.

EGL Polska w liczbach i na mapie

Pierwsza edycja programu mentoringowego Europe Goes Local połączyła 10 samorządów z różnych części Polski — od dużych miast, przez mniejsze ośrodki, po gminy wiejskie. Łączyła je gotowość do rozwijania lokalnej polityki młodzieżowej i wzmacniania udziału młodych mieszkańców w życiu swoich społeczności.

Tak różnorodna grupa pozwoliła spojrzeć na pracę z młodzieżą z wielu perspektyw. Każdy samorząd wnosił własne doświadczenia, zasoby i wyzwania, a wspólna praca stwarzała okazję do poznawania rozwiązań możliwych do wykorzystania także w innych lokalnych warunkach.

Samorządy biorące udział w pilotażu

01 Gdańsk
02 Legionowo
03 Miedzichowo
04 Mińsk Mazowiecki
05 Piekary Śląskie
06 Racibórz
07 Rzeszów
08 Starachowice
09 Świdwin
10 Święciechowa

10 samorządów

8 mentorów i mentorek

7 miesięcy mentoringu

1 wspólny cel

Program mentoringowy i wymiana doświadczeń

Sercem polskiej edycji EGL był siedmiomiesięczny proces mentoringowy, wspierający samorządy w planowaniu i wdrażaniu zmian odpowiadających na rzeczywiste potrzeby młodzieży. Każdy lokalny zespół pracował z przypisanym mentorem lub mentorką, a zakres wsparcia dostosowywano do sytuacji gminy i wybranego celu rozwojowego.

Praca obejmowała diagnozę potrzeb i zasobów, opracowanie planu działań oraz realizację wyznaczonego celu, a następnie podsumowanie rezultatów i planowanie kolejnych kroków.

Pozwalało to przechodzić od rozpoznania lokalnych wyzwań do konkretnych rozwiązań wypracowywanych we współpracy z młodymi ludźmi. Spotkania stacjonarne, konsultacje online i doradztwo zdalne zapewniały ciągłość wsparcia oraz możliwość reagowania na pojawiające się pytania i trudności.

Od diagnozy do zmiany

Punktem wyjścia było rozpoznanie potrzeb i zasobów samorządu. Wspólnie z mentorem lub mentorką lokalny zespół wybierał cel i przygotowywał plan działania.

Kolejne kroki obejmowały wdrażanie rozwiązań, omówienie rezultatów i planowanie dalszej pracy. Proces dostosowywano do sytuacji gminy oraz potrzeb młodych mieszkańców.

1 **Poznajemy potrzeby**

2 **Wyznaczamy cel**

3 **Wprowadzamy rozwiązania**

4 **Oceniamy i planujemy dalej**

Zrozumieć lokalną sytuację

Diagnoza pomagała uporządkować wiedzę o sytuacji młodzieży oraz przyjrzeć się temu, jak funkcjonuje lokalna współpraca. Ważne były pytania: co już działa, do kogo dociera wsparcie, czyjego głosu brakuje i co wymaga zmiany?

Praca z mentorem lub mentorką pozwalała spojrzeć na te kwestie z dodatkowej perspektywy. Pomagała też dostrzec zasoby, na których można oprzeć dalsze działania: doświadczenie lokalnych instytucji, zaangażowanie osób pracujących z młodzieżą oraz pomysły samych młodych mieszkańców.

Wybrać cel i zaplanować działanie

Kolejnym krokiem było określenie celu odpowiadającego lokalnej sytuacji. Zakres pracy mógł dotyczyć rozwoju młodzieżowej rady, przygotowania diagnozy, tworzenia przestrzeni dla młodych lub wzmacniania ich udziału w podejmowaniu decyzji.

Wybrany kierunek przekładano na plan działania. Istotne było dopasowanie zamierzeń do możliwości zespołu i samorządu oraz ustalenie, od czego zacząć. Mentoring zapewniał wsparcie w porządkowaniu pomysłów i podejmowaniu decyzji.

Wprowadzać rozwiązania i wyciągać wnioski

Realizacji planów towarzyszyły spotkania, konsultacje i doradztwo. Dawały możliwość omówienia postępów, przyjrzenia się trudnościom oraz dostosowania kolejnych kroków do pojawiających się potrzeb.

Podsumowanie procesu służyło ocenie wykonanej pracy i określeniu dalszego kierunku. Zakończenie pilotażu stanowiło moment refleksji nad tym, które rozwiązania warto kontynuować, co wymaga dopracowania i jak utrzymać rozpoczętą współpracę.

> **Siłą Europe Goes Local jest wzajemne uczenie się i wspólne poszukiwanie rozwiązań. Zależy nam, aby zakończenie programu było początkiem dalszej współpracy samorządów z młodzieżą i trwałych zmian w lokalnych społecznościach.**
>
> *Agnieszka Bielska*
>
> *zastępca dyrektora*
> *Biura Programów Edukacji Zawodowej, dla Młodzieży oraz Europejskiego Korpusu Solidarności*

Uczenie się od innych

Indywidualny mentoring uzupełniała wymiana doświadczeń w Polsce i za granicą. Spotkania sieciujące, warsztaty i wizyty studyjne umożliwiały bezpośredni kontakt z praktykami, poznawanie różnych modeli pracy z młodzieżą i wspólną refleksję nad tym, które rozwiązania warto rozwijać we własnym samorządzie.

W ramach działań międzynarodowych już w 2025 roku odbyły się m.in. wizyty studyjne w Grecji i Mołdawii, pozwalające poznać praktyki innych krajów. Wymiana doświadczeń stanowiła uzupełnienie pracy nad lokalną zmianą i okazję do nawiązywania partnerstw.

Działania międzynarodowe powstawały we współpracy z partnerami Europe Goes Local oraz dzięki współdziałaniu Biura Programów Edukacji Zawodowej, dla Młodzieży oraz Europejskiego Korpusu Solidarności z Zespołem Programów Bilateralnych i Centrum SALTO. Łączenie tych doświadczeń i kontaktów otwierało uczestnikom dostęp do europejskich praktyk oraz możliwości budowania partnerstw z osobami i instytucjami z innych krajów.

W ten sposób program łączył pracę nad lokalną zmianą z rozwojem społeczności samorządów, które mogą uczyć się od siebie i wspierać w kolejnych działaniach na rzecz młodzieży.

Wymiana doświadczeń w 2026 roku

Wizyty studyjne uzupełniały mentoring o bezpośredni kontakt z praktykami z innych krajów. Pozwalały poznawać różne modele pracy z młodzieżą i zastanawiać się, które rozwiązania można wykorzystać lokalnie.

Finlandia · Vaasa

23–27 marca 2026 r.

12 uczestników z Polski i 20 osób z krajów Europy Wschodniej w ramach współpracy z SALTO.

Czarnogóra i Albania

22–27 czerwca 2026 r.

Podgorica i Cetynia w Czarnogórze oraz Szkodra w Albanii. Wspólna wizyta z udziałem 12 uczestników z Polski i 20 uczestników z Europy Wschodniej w ramach współpracy z SALTO.

Zespół i koordynacja programu

Samorządom towarzyszył zespół 8 mentorów i mentorek z doświadczeniem w polityce młodzieżowej, partycypacji, pracy z młodzieżą, wspieraniu młodzieżowych rad i prowadzeniu procesów strategicznych. Nad realizacją programu czuwał zespół EGL, łączący pracowników Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji i ekspertów zewnętrznych.

Program w Polsce koordynowali Magdalena Lewandowska z Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji oraz Mateusz Wojcieszak — ekspert zewnętrzny, prezes Fundacji Pole Dialogu.

MENTORZY I MENTORKI

Eliza Bujalska
Karolina Dudek-Rączka
dr Mateusz Konieczny
Aleksandra Kulik
Agnieszka Maszkowska
Barbara Moś
Jędrzej Szynkowski
Jagoda Włoch

Wspólnie wyznaczamy dalszy kierunek

Pierwsza edycja programu mentoringowego Europe Goes Local w Polsce była dla nas wszystkich procesem uczenia się — o potrzebach młodych ludzi, możliwościach samorządów i warunkach, które pomagają wprowadzać trwałe zmiany. Pokazała, jak ważne są czas na rozmowę, wsparcie w planowaniu oraz gotowość do wspólnego poszukiwania rozwiązań.

Dziękuję lokalnym zespołom, młodym mieszkańcom, mentorom i mentorkom oraz partnerom programu za zaangażowanie, otwartość i zaufanie. Szczególnie cenna była gotowość do stawiania pytań, na które odpowiedzi trzeba było dopiero wspólnie znaleźć: jak dotrzeć do młodzieży, jak zaprosić ją do współdecydowania i jak zapewnić ciągłość podejmowanych działań.

Zakończenie mentoringu otwiera kolejny etap pracy. Rozwijanie lokalnej polityki młodzieżowej wymaga konsekwencji, sprawdzania przyjętych rozwiązań i dostosowywania ich do zmieniających się potrzeb. Podstawą tego procesu pozostają uważność na głos młodych ludzi, współpraca różnych środowisk i korzystanie z doświadczeń innych samorządów.

Co dalej?

Chcemy rozwijać społeczność Europe Goes Local w Polsce i zapraszać do niej kolejne samorządy. Planujemy kontynuować wsparcie mentoringowe, tworzyć okazje do spotkań i wzajemnego uczenia się oraz rozwijać współpracę międzynarodową. Doświadczenia pilotażu pomogą nam doskonalić program i lepiej odpowiadać na potrzeby kolejnych uczestników.

Zależy nam również, aby relacje nawiązane w programie trwały po jego zakończeniu. To one pozwalają wrócić z pytaniem, skonsultować pomysł i znaleźć partnerów do dalszej pracy. Chcemy, aby sieć EGL była trwałym wsparciem dla osób, które na co dzień rozwijają lokalną politykę młodzieżową i pracują z młodymi ludźmi.

Zapraszam Państwa do współtworzenia kolejnych etapów EGL. Kierunek tej pracy chcemy wyznaczać razem z samorządami i młodzieżą — na podstawie ich doświadczeń, potrzeb i aspiracji.

Agnieszka Bielska

zastępca dyrektora
Biura Programów Edukacji Zawodowej, dla Młodzieży
oraz Europejskiego Korpusu Solidarności
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Wydawca
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji
Narodowa Agencja Programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności
Aleje Jerozolimskie 142A, 02-305 Warszawa
www.erasmusplus.org.pl

Redakcja i opracowanie treści
Magdalena Lewandowska, Ewelina Miłoń

Skład i opracowanie graficzne
Ewelina Miłoń, przy wsparciu narzędzi sztucznej inteligencji (AI)

Warszawa 2026

Publikacja bezpłatna.

Dofinansowane przez Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

EUROPE GOES LOCAL
Supporting Youth Work at the Municipal Level

Wsparcie finansowe wydania niniejszej publikacji udzielone przez Komisję Europejską nie oznacza poparcia dla zamieszczonych w niej treści. Odzwierciedlają one wyłącznie poglądy autorów, a Komisja nie ponosi odpowiedzialności za wykorzystanie informacji zawartych w publikacji.

Teksty publikacji udostępniono na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowe (CC BY 4.0), o ile nie wskazano inaczej. Licencja nie obejmuje fotografii, logotypów i materiałów graficznych, chyba że przy danym materiale zaznaczono inaczej.

https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.pl

EGL Polska

EGL Europe

www.erasmusplus.org.pl

Dofinansowane przez Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

EUROPE GOES LOCAL
Supporting Youth Work at the Municipal Level